

Primàries a l'Argentina

written by Diego Arcos | 21 de setembre de 2021

El sistema electoral de l'Argentina va ser modificat fa una dècada, implementant eleccions Primàries, Obertes, Simultànies i Obligatòries, denominades PASO en castellà. El funcionament de les PASO és el següent: mesos abans de cada contesa electoral, ja siguin les presidencials, les de governadors de les 23 províncies més la capital federal o les eleccions parlamentaries, tots els candidats dels partits han de participar en les primàries per escollir quins candidats encapçalaran les llistes. En ser obertes, tots el electors, siguin del partit que siguin o de cap, participen en les llistes, participen votant.

A primera vista sembla mes democràtic que formar candidatures a un despatx sota la pressió d'empreses i els mitjans, però no, l'objectiu era deixar fora els partits d'esquerra, minoritaris i atomitzats per molestos. Ja que una mesura inclosa en aquestes PASO imposa que si una candidatures no arriba a un mínim de 1.5 % en cada província, no es pot presentar a les eleccions. Amb l'objectiu de deixar fora a l'esquerra, sempre dividida.

Cal afegir, per una major comprensió, que la majoria dels sectors polítics esquerrans son trotskistes, de l'antic poderós PC estalinista no queda res, res de res. Una esquerra molt activa en les lluites socials, el moviment dels treballadors i de drets, com la campanya per l'avortament gratuït, d'on va sorgir el lema "*ni una menos*", ara internacionalitzat i en els Drets Humans, qüestió en la que Argentina és capdavantera sense discussió.

Doncs ha passat que les PASO han passat per damunt del govern de Cristina Kirchner (2019), vice-presidenta i que encapçala el Congrés Nacional, i Alberto Fernàndez, president, un home amb política a les venes, professor prestigiós de Dret i

col·laborador de Nèstor Kirchner, considerat el renovador del incombustible moviment peronista.

El govern de Cristina Fernández de Kirchner i Alberto Fernández va rebre el país en una situació de desastre. El govern de Macri havia endeutat la república per anys i anys amb crèdits que tan sols havien servit per augmentar el deute extern i la destrucció econòmica i social, obrint els mercats a les importacions, liquidació de drets socials i un munt de facilitats a les multinacionals, especialment mineres i grans terratinents dels cereals i una corrupció desembossada.

Per posar un sol exemple, Macri, propietari de Boca Jrs. havia "guanyat" la concessió del *Correo Nacional*, amb estafes i corrupteles als tribunals. El primer decret de Macri fou condonar les seves pròpies deutes i intentar aturar les querelles. Els jutges no ho van permetre.

Caos social

El 70% dels menors de 15 anys estan en la misèria i infraalimentats, el 60 % dels llocs de treball són en negre, la inflació és de 70% anual.

La crisi climàtica ha fet que el Riu Paraná estigui des de fa dos anys amb la meitat del seu cabdal per la desforestació per cultius transgènics i els interessos miners i de la soja, que han incendiat centenars de milers d'hectàrees per augmentar el desert verd dels transgènics.

Amb aquest panorama, el govern de Kirchner i Fernández va oferir un canvi de rumb amb polítiques socials i limitar la voracitat de multinacionals i el FMI, que cada sis mesos controla les finances. I no. El govern va fer llufa.

La manca de decisió va escorar el govern argentí a un no res i a mantenir les polítiques semblants a les de Macri. I a més a més va arribar el Covid. El ministre de sanitat descendent de catalans i sanitari de renom mundial es va vacunar d'amagat

abans que els sectors essencials, resultat: renúncia.

El president va signar un decret pel confinament però va muntar una festa a la residència presidencial per l'aniversari de la seva dona, trencant les seves pròpies ordres, però a sobre es van fer fotos que algú va filtrat a la premsa i el van esquarterar els mitjans.

Per aconseguir fons, el govern havia d'enfrontar-se al poderós sector agroexportador i també va recular.

I per mes inri, fan un acord amb Putin per comprar vacunes Sputnik, que són efectives però no estan homologades ni a la UE ni als EEUU. Resultat, el "*Frente de Todos*" de Kirchner Fernández (31%) va perdre davant del macrismo de "*Juntos por el cambio*" (40.02%).

En realitat la dreta liberal va mantenir la mateixa quantitat de vots, qui en va perdre un 12.98% va ser el kirchnerisme.

I aquests vots on van anar a parar?

Van a parar al vot en blanc i a l'abstenció i al trotskisme, del FIT-U, *Frente de la Izquierda y los trabajadores* amb candidats que son líders de lluita com la de l'avortament, dels sindicats democràtics i combatius, del feminisme, els Drets Humans i l'ecologisme.

Per primera vegada un front trotskista és la tercera força electoral. Fins i tot a la conservadora província de Jujuy, limítrofa amb Bolívia va treure un 22,8% amb un candidat qulla (comunitat originària) i recol·lector d'escombraries.

La nova dreta feixista del partit Llibertari, amb propostes ultraliberals dels anarco capitalistes, que van gaudir del favor mediàtic, i que deixa les campanyes de Ciutadans com un joc de nens, va quedar quarta força a la capital i no va passar el límit a la meitat del país.

Argentina, camí de Xile i Bolívia

Si alguna cosa defineix el panorama de Llatinoamèrica és el sorgiment de moviments radicals de masses, amb Xile com expressió revolucionària, Bolívia derrotant el cop d'estat i Mèxic amb Lopez Obrador trencant un segle del PRI terratinent i pro ianqui, i Bolsonaro amb el tic tac del PT al clatell.

Tot això amb el rerefons de la desfeta dels EUA a Afganistan, que qüestiona l'únic factor que li queda: el poder militar, i la Xina i Rússia que avancen en la regió sense presa i sense pausa.

El FMI esmola les tisores per retallar i llançar benzina a l'incendi social

En setmanes, el govern de Kirchner-Fernández haurà de renegociar els venciments de gran part del deute extern i etern, per cert, il·legal i fraudulent. I al novembre eleccions parlamentàries que si no canvien els resultats, el govern actual, pot perdre majoria parlamentària i entrar en caiguda lliure.

Com a síntesis, ningú dubta que es repetirà una crisi com la del 2001, quan el poble va fer fora un govern liberal i van derrocar a 5 presidents en dues setmanes, amb el resultat del *corralito* i 75 morts, la qüestió és quan.

I per rematar la crisi, Fernández ha remodelat el govern incorporant sectors més a la dreta, per posar un cas, el nou cap del gabinet és de l'Opus Dei.

La història no es repeteix, donat que al 2001 la ira social va tirar el poder de l'estat al terra, però com deia Mafalda, no sabien què fer amb els trossos del sistema, no hi havia relleu.

Podrà ser el trotskisme aquest relleu i canviar el rumb de l'Argentina? Ho anirem veient els pròxims mesos.